

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0224U000724

Державний реєстраційний номер: 0118U006253

Відкрита

Дата реєстрації: 11-01-2024

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Українські мистецькі процеси та явища як інтегральна частина світової культурної спадщини: тяглість і трансформація художньої традиції (стилістичні та іконографічні аспекти)

Початок етапу: 01-2019

Закінчення етапу: 12-2023

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Інститут народознавства Національної академії наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 03534469

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: проспект Свободи, 15, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Телефон: 0322727012

E-mail: ina@mail.lviv.ua

WWW: <http://ethnology.lviv.ua/>

Інше: факс 0322970155

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00019270

Адреса: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Підпорядкованість:

Телефон: 380442343243

E-mail: prez@nas.gov.ua

WWW: <http://nas.gov.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір з МОН, іншими центральними органами виконавчої влади

КПКВК: 6541030

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 – кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 11803.496 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Українські мистецькі процеси та явища як інтегральна частина світової культурної спадщини: тяглість і трансформація художньої традиції (стилістичні та іконографічні аспекти)

Назва роботи (англ)

Ukrainian art processes and phenomena as an integral part of the world cultural heritage: continuance and transformation of the art tradition (stylistic and iconographic aspects)

Реферат (укр)

Основними результатами наукової роботи стало системне аналітичне опрацювання українських мистецьких процесів з урахуванням взаємодії національної художньої традиції – в широкому сенсі, – із мистецько-художніми процесами у загальноєвропейському і світовому просторі. Зроблено акцент на внеску українського мистецтва у світову скарбницю монументального і станкового мистецтва, зокрема, на підставі виділених його стилістичних особливостей та іконографічних систем, котрі отримали розвиток в Україні впродовж декількох віків. Загалом за темою опубліковано: 9 книжкових видань (3 індивідуальні монографії, 1 автореферат, 1 підручник та 3 інших книжкових видання (заг. обсяг – 85,5 друк. арк.), а також 13 розділів до 9 колективних монографій (заг. обсяг 76,4 друк. арк.), три з яких опубліковано англійською мовою у закордонних виданнях. Також результати наукової діяльності відділу оприлюднено у 83 наукових статтях (76,7 друк. арк.), з яких 4 опубліковано за кордоном у виданнях, що здійснюють peer-review та входять до наукометричних баз; 21 – в інших закордонних журналах і збірниках; 19 – у фахових виданнях України та 39 – у інших наукових виданнях. Отримані результати досліджень мають велике значення для утвердження думки українських вчених у світовому науковому колі, для введення у широкий науковий обіг пам'яток українського мистецтва, для повернення Україні імен її талановитих творців. Результати дослідження будуть корисними для подальших як наукових, так і освітніх проєктів. Вони можуть бути використані при розробці курсів лекцій з історії українського та світового мистецтва, з історії мистецтвознавства та культурології. Нові введені в науковий обіг факти, явища, імена творців українського мистецтва стануть добрим ґрунтом для подальших, більш докладних досліджень, сприятимуть розвитку українського мистецтвознавства і ширшому зацікавленню світової наукової спільноти самобутніми проявами українського творчого генія та оригінальними здобутками українців у ділянці візуальної культури.

Реферат (англ)

The main results of the research are a systematic analytical study of Ukrainian artistic processes, taking into account the interaction of the national artistic tradition with artistic processes in the pan-European and world space. The emphasis is placed on the contribution of Ukrainian art to the world treasury of art, in particular, on the basis of its stylistic features and iconographic systems that have been developed in Ukraine over several centuries. In total, the topic was published: 9 book publications (3 individual monographs, 1 abstract, 1 textbook, and 3 other book publications (total volume – 85.5 printed pages), as well as 13 chapters to 9 collective monographs (total volume 76.4 printed pages), three of which were published in English in foreign editions. Also, the results were published in 83 scientific articles (76.7 printed pages), of which 4 were published abroad in peer-reviewed journals; 21 – in other foreign journals; 19 – in professional publications of Ukraine and 39 – in other scientific publications. The research findings are of great importance for establishing the opinion of Ukrainian scientists in the world scientific community, for introducing Ukrainian art monuments into wide scientific circulation, and for returning the names of its talented creators to Ukraine. The results of the study will be useful for further scientific and educational projects. They can be used in the development of lecture courses on the history of Ukrainian and world art, the cultural studies. The new facts, phenomena, and names of the creators of Ukrainian art introduced into scientific circulation will become a good basis for further, more detailed research, will contribute to the development of Ukrainian art history and the wider interest of the world scientific community in the original manifestations of Ukrainian creative genius and original achievements of Ukrainians in the field of visual culture.

Індекс УДК: 7.033, 7.033.4/5.036(477)

Коди тематичних рубрик НТІ: 18.09.11

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Звіт про науково-дослідну роботу

Назва продукції (англ): Report on research work

Очікувані результати: Наукові статті, монографії, навчальні курси лекцій

Галузь застосування: Мистецтвознавство, культурологія, історія

Опис продукції (укр): Звіт відображає основні результати виконання теми, в ході якої залучено, атрибутовано, проаналізовано велику кількість малодосліджених або невідомих науковій спільноті пам'яток мистецтва, які були виявлені в результаті архівної, музейної та особливо – експедиційної роботи. Ширше досліджено творчість багатьох митців, яка раніше перебувала поза прискіпливою увагою вчених, але включення якої у загальну картину нашого уявлення і знання про українське мистецтво є необхідним. Проведена систематизація фактологічних даних, польових матеріалів, теоретичних праць, нереалізованих проектів та інших артефактів української архітектури, іконопису, образотворчого, декоративного, театрального мистецтва пояснила динаміку розвитку національної художньої культури співвіднесено з процесом еволюції мистецьких візій у світі.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Наукова і просвітницька робота із збереження та популяризації мистецької спадщини України

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2019-12.2023

Виробник продукції: ІН НАНУ

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: На правах рукопису

Форми та умови передачі продукції: публікація результатів

7. Бібліографічний опис

1. Kozak N. The Holy Land Amid Carpathians: The Architectural Backgrounds in the Akathistos Scenes at Lavriv Monastery. In: Medieval and Early Modern Art in Central Europe, eds. Waldemar Deluga and Daniela Rywиковá (Pp. 155–170). Ostrava: Ostravská univerzita, 2019.
2. Korol' S. Performing Everyday Activity, Creating Eternal: Ukrainian Art on the Fronts of the First World War. In: State Construction and Art in East Central Europe, 1918–2018, eds. Agnieszka Chmielewska, Irena Kossowska, Marcin Lachowski (Pp. 55–64). Routledge Publishing, 2023. DOI: 10.4324/9781003265818-7
3. Kozak N. The Akathistos on the Move and the Geography of Post-Byzantine Art. In: Eclecticism in Late Medieval Visual Culture at the Crossroads of the Latin, Greek, and Slavic Traditions, eds. Maria Alessia Rossi and Alice Isabella Sullivan (Pp. 221–238). Berlin–Boston: De Gruyter, 2022. DOI: 10.1515/9783110695618-011
4. Жишкович В. Вступ. Церковне мистецтво України. Т.2: Образотворче мистецтво, відп. ред. С.П. Павлюк (С. 5–8). Харків: Фоліо, 2021.
5. Жишкович В. Іконопис кінця Х – першої половини ХІХ ст. Церковне мистецтво України. Т.2: Образотворче мистецтво, відп. ред. С.П. Павлюк (С. 9–262). Харків: Фоліо, 2021.
6. Жишкович В. Скульптура кінця Х – початку ХХ ст. Церковне мистецтво України. Т.2: Образотворче мистецтво, відп. ред.

С.П. Павлюк (С. 461–608). Харків: Фоліо, 2021.

7. Жишкович В. Дрібна пластика. Церковне мистецтво України. Т.2: Образотворче мистецтво, відп. ред. С.П. Павлюк (С. 695–727). Харків: Фоліо, 2021.
8. Сидор О. Сидор О.Ф. Іконостас. Церковне мистецтво України. Т.3: Декоративне мистецтво, відп. ред. С.П. Павлюк (С. 11п138). Харків: Фоліо, 2021.
9. Герій О. Пошуки правди. Сергій Тимошенко. Повернення, наук. ред. О.Михайлишин; упор. О.Герій (С. 8–9). Харків: Раритети України, 2021.
10. Король С. Художньо-промислові виставки та поживлення керамічного промислу в Галичині. Керамічний код Івана Левинського в естетичному вимірі українця кінця XIX – початку XX ст., наук. ред. А.Клімашевський (С. 22–31). Львів: Інститут народознавства НАН України; Харків: «Раритети України», 2020.
11. Герій О. Орнаментика керамічних виробів. Керамічний код Івана Левинського в естетичному вимірі українця кінця XIX – початку XX ст., наук. ред. А.Клімашевський (С. 46–62). Львів: Інститут народознавства НАН України; Харків: «Раритети України», 2020.
12. Король С. Про що розповідає картина Івана Іванця «Незнаний стрілець». Іван Іванець (1893п1946). Стрілецькі мемуари, творча спадщина, упор. А. Яців і Р. Яців; наук. ред. М.Литвин (С. 107–113). Львів, 2019.
13. Нога О. Декоративна кераміка Івана Левинського. Іван Левинський. Імпульс, ред. Павло Гудімов (С. 52–69). Львів: Артбук, 2019.
14. Іванов С., Жишкович В., Цуца Н. та ін. Основи графіки та живопису. Техніки художньо-оформлювальних і живописних робіт: навч. посібн. для здобувач. проф. (проф.-тех.) освіти. Київ : Грамота, 2023. 224 с.: іл.
15. Бокало І., Герій О., Карпів В., Пелех М., Сковчиас І. Іконостас. Незламність традиції: дослідження унікального іконостаса з Черепина. Харків : Раритети України, 2023. 32 с.; 37 іл.
16. Левицька М. Різьблені іконостаси і престоли у творчій практиці Григорія Петришака: альбом. Львів, 2021. 156 с. : іл.
17. Пелех М. Григорій Петришак. Сакральне мистецтво: альбом. Львів: Лавіс, 2020. 326 с. : іл.
18. Левицька М.К. Культурно-мистецька діяльність Луки Долинського у контексті церковно-релігійних процесів кінця XVIII – початку XIX ст. Автореферат дис. На здобуття наукового ступеня док. історичних наук : 07.00.05 — етнологія. Львів: Інститут українознавства; Інститут народознавства; Національна академія наук, 2021. 38 с.
19. Нога О. Олександр Пежанський. Львів: Видавництво Львівської Політехніки, 2020. 134 с.
20. Левицька М. Львівський портрет кінця XVIII – першої половини XIX ст. Художній і меморіальний виміри. К.: Наукова думка, 2019. 168 с., іл.
21. Нога О., Савицький І., Шумейко Г. Нетифор – маляр з Божої ласки. Львів: Видавництво Львівської Політехніки, 2018. 304 с., іл.
22. Kozak, N. Kenji Yanobe, Atom Suit, and Chornobyl: Enacting Survival After Nuclear Disaster. *The Journal of Media Arts and Cultural Criticism* 50/3 (2023): 55–80. DOI:10.1525/aft.2023.50.3.55
23. Kozak, N. Art Resistance and Russia's 'Non-Invasion' of Ukraine. *East/West: Journal of Ukrainian Studies*, 9/1 (2022): 67–104. DOI:10.21226/ewjus585
24. Kozak, N. The Akathistos on the Move and the Geography of Post-Byzantine Art. In: *Eclecticism in Late Medieval Visual Culture at the Crossroads of the Latin, Greek, and Slavic Traditions*, ed. Maria Alessia Rossi and Alice Isabella Sullivan (Pp. 221–238). Berlin, Boston: De Gruyter, 2022. DOI:10.1515/9783110695618-011
25. Kozak, N. Reasons for Innovation: Unusual post-Byzantine Iconography of Akathistos Strophe 11. *Revue Roumaine d'Histoire de l'Art: Série Beaux-Arts*, 56 (2019): 19–32.
26. Іжевський А. Смерть художника на тлі революцій: Никифор Єпіфаній Дровняк (1895 – 1968). *Kultura i rewolta* :

inteligencja w starciu z władzą : wymiar środkowoeuropejski (S. 113–134). Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2019.

27. Kozak, N. The Holy Land Amid Carpathians: The Architectural Backgrounds in the Akathistos Scenes at Lavriv Monastery. In *Medieval and Early Modern Art in Central Europe*, ed. Deluga Waldemar J. and Rywиковá Daniela (Pp. 155–170). Ostrava: Ostravská univerzita, 2019.
28. Kozak, N. Akathistos Cycle from the Perspective of Iconography and Visual Culture. In *Bloomsbury Encyclopedia of the Global Middle Ages*. London: Bloomsbury Publishing, 2019. DOI:10.5040/9781350990005.0036
29. Іжевський А. Українські мотиви графічного дизайну грамплатівок у ПНР і СРСР на тлі художньо-естетичних потреб суспільства. *Українці і їх сусіди на przestrzeni wieków: polityka, gospodarka, religia, kultura i życie codzienne*, Українське Towarzystwo Historyczne w Polsce. Przemyśl, 2019.
30. Levytska, M. Lemberg. Besonderheiten der Marien Ikonographie in der Mariä-Entschlafungskirche des Klosters von Počajiv. In: *Ostkirchliche Studien*, 69 (2020), heft 2 : 282–304.
31. Іжевський А. Від Франкіани до Никифоріани: образ «хлопського філософа» в українській культурі. *Лемки, Бойки, Русини – історія, сьогодення, матеріальна та духовна культура*, 7, 2 (2018) : 144–152.
32. Левицька М. Mons miraculis celebratus... Цикл Луки Долинського в Успенському соборі Почаївської лаври і традиції барокового паломництва. *Sztuka cerkiewna Rzeczypospolitej i krajow sasiednich. Series Byzantina, Miscelanea* (Vol. 2, Ss. 90–111). Ostrava, 2020.
33. Levytska, M. Beyond State and Private Patronage: Art Agenda of the L'viv Uniate Bishops during the 18th century. *Kunstpatronage in Mitteleuropa zwischen Privatstiftung und Staatskunst. Artistic Patronage in Central Europe: From Private Foundations to State Art* (Pp. 223–247). Warszawa: Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego, 2021.
34. Kozak, N. Ecological Agency of Art: Kenji Yanobe's Descent into Chernobyl's Necrolandscape. In *Abstracts: 109th CAA Annual Conference* (Pp. 186–187). New York: CAA, 2021.
35. Korol', S. The Modest Sosenko (1875 – 1920): Project of the Andrey Sheptytsky National Museum in Lviv. *SERIES BYZANTINA. Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art*, 19 (2021) : 87.
36. Kozak, N. Akathistos Cycles in (post-)Byzantine Art. In: *Mapping Eastern Europe*, eds. M. A. Rossi and A. I. Sullivan, accessed November 18, 2022: <https://mappingeasterneurope.princeton.edu>
37. Kozak, N. The 17th-Century Iconostasis from the Church of the Dormition of the Mother of God in Lviv. In: *Mapping Eastern Europe*, eds. M. A. Rossi and A. I. Sullivan, accessed November 18, 2022: <https://mappingeasterneurope.princeton.edu>
38. Kozak, N. Ukraine's Cultural Heritage under the Hundred Days Onslaught. *ICMA News*, 2 (2022): 21–25
39. Levytska, M. Lwowska wystawa obrazów 1847 roku w salach Zakładu im. Ossolińskich. *Sztuka w przestrzeni publicznej. In: 200 lat Ossolineum. Rozprawy i materiały*, red. M. Dworsatschek (Ss. 427–440). Wrocław, 2022.
40. Izhevskiy, A. Релігійні сюжети в малодослідженій графіці Галичини. *Studia Interkulturowe Europy Srodkowo-Wschodniej*, 15 (2022) : 137–159.
41. Izhevskiy, A. Холера, холерики та інші пошесті та вади людства у галицькій сатирі др. пол. XIX – поч. XX ст. та народній культурі. *Українці і їх сусіди на przestrzeni wieków: polityka, gospodarka, religia, kultura i życie codzienne* (Ss. 84–88). Przemyśl : Українське Towarzystwo Historyczne w Polsce, 2022.
42. Levytska, M. The Iconography of the 2022 War. The Response of Ukrainian Graphic Artists. In: Kilian Heck und Aleksandra Lipińska (Hrsg.): *Als der Krieg kam ... Neue Beitrage zur Kunst in der Ukraine* (Pp. S. 189–217). Heidelberg: Arthistoricum, 2023.
43. Король С. Розписи у костелі св. Миколая у Вишняках і питання сакрального мистецтва Романа Сельського: спроба реконструкції й аналізу. *Народознавчі Зошити*. 2019. № 6 (150). С. 1626–1639.
44. Лесів А. Мистецтво між тилом і фронтом. Сучасні українські ікони на дошках із ящиків з-під набоїв. *Народознавчі зошити*. 2019. № 6 (150). С. 1674–1683.

45. Герій О. Зображення євангелістів на пандативах купольних церков: просторові аспекти символіки храму. Народознавчі Зошити. 2019. № 6 (150). С. 1420–1431.
46. Макойда О. Генезис Розп'яття у ранньо християнський період. Народознавчі Зошити. 2019. № 6 (150). С. 1432–1446.
47. Жишкович В. Кілька зауваг до творчого портрета маляра Федора, яскравого представника львівського іконописного осередку кінця XVI – першої третини XVII століття. Народознавчі зошити. 2019. № 6 (150). С. 1447–1463.
48. Волицька-Зубко І. До питання загальноосвітнього цензу діячів театру львівського Товариства «Руська бесіда» у контексті едукативної системи австрійської Галичини кінця XIX – початку XX століття: типологічний аспект. Народознавчі зошити. 2019. № 6 (150). С. 1499–1509.
49. Левицька М. Теорія культурного трансферу у мистецтвознавчих дослідженнях: можливості для аналізу творчої біографії. Народознавчі зошити. 2019. № 6 (150). С. 1598–1605.
50. Нога О., Савицький І. Павло Запорізький – малознаний український іконописець першої третини XX ст. Народознавчі зошити. 2019. № 6 (150). С. 1620–1625.
51. Левицька М. Про церковне малярство Закарпаття у світлі творення і збереження етнічної самобутності. Народознавчі зошити. 2019. № 6 (150). С. 1735–1737.
52. Герій О. Віддзеркалення двох шляхів розвитку неовізантійського стилю в архітектурі українських церков Галичини кінця XIX ст. Народознавчі зошити. 2020. № 4 (154). С. 759–769.
53. Жишкович В. Релігійна тема у творчості видатного представника української малярської школи другої половини XVIII – початку XIX ст. Володимира Боровика. Народознавчі зошити. 2020. № 4 (154). С. 819–840.
54. Левицька М., Лесів А. Художня еволюція образів апостолів в українському іконопису XVII–XVIII ст. через призму теорії культурного трансферу. Народознавчі зошити. 2021. № 4 (160). С. 900–908.
55. Герій О. У пошуках національного забарвлення орнаменту інтер'єрів церков Західної України межі XIX–XX ст.: відгомін Середньовіччя в переддень модерну. Народознавчі Зошити. 2021. № 4. С. 909–917.
56. Іжевський А. Українська шляхта у порівняльній перспективі сатиричної графіки Галичини середини XIX – початку XX століття. Ідентичність, традиція, відомість походження. Народознавчі зошити. 2022. № 6 (168). С. 1386–1403.
57. Левицька М. Розвиток іконографії Непорочного Зачаття Богородиці в українському мистецтві XVIII століття. Народознавчі зошити. 2023. № 1 (169). С. 163–180.
58. Лесів А. Іконографія, символіка та художньо-пластичні особливості ікон празникового ряду іконостасу церкви Зіслання Святого Духа в Рогатині. Народознавчі зошити. 2023. № 1 (169). С. 181–192.
59. Герій О. Серія листівок «Всеукраїнського видавництва» з колекції Музею НТШ: історично-мистецький контекст. Народознавчі Зошити. 2023. № 4 (172). С. 869–876.
60. Макойда О. Краківське художнє середовище початку XX ст. та галицькі митці: зародження експресіоністичних тенденцій. Народознавчі зошити. 2023. № 5 (173). С. 1291–1304.
61. Жишкович В. Скульптурне оздоблення церкви Святого Архистратига Михаїла у с. Жирівка. Християнська сакральна традиція: віра, духовність, мистецтво: збірник статей. Львів, 2019. С. 192–196.
62. Макойда О. Витоки теми Розп'яття в українському мистецтві: генезис та іконографія. Український та європейський мистецькі простори: історія, теорія, практика. Рівне, 2019. С. 95–104.
63. Король С. Модест Сосенко – славетний церковний художник-декоратор. Образотворче мистецтво'85. 2021. № 2. С. 147–150.
64. Жишкович В. Пластичні переплетіння Ярослава Юзьківа. У : Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: Українська теоретична думка XX століття: Антологія, упоряд. Р.М. Яців (Т.4, Сс. С. 463–465). Львів, 2020.
65. Макойда О. Осип-Роман Сорохтей. Західно-Українська Народна Республіка 1918–1923: Енциклопедія (Т. 3., С. 475).

Івано-Франківськ; Львів, Манускрипт, 2020.

66. Герій О., Пелех М. Штрихи до творчої біографії маляра Теодора Гладкого (кінець XIX – початок XX ст.). Вісник Закарпатської академії мистецтв. 2021. № 14. С. 30–36.

67. Король С. «Наполеонівський сюжет» у колекції Агенора Ґолуховського (1849 – 1921). У : Збірки ЛННБ України ім. В.Стефаника як джерело вивчення історії мистецтва, відп. ред. Лідія Сніцарчук (Сс. 143–147). Львів, 2021.

68. Іжевський А. «Протостефаниківські образи» шляхетського альбому родини Морачевських. У : Василь Стефаник в українському та світовому соціокультурному просторі (Сс. 193–199). Львів, 2021.

69. Іжевський А. Графіка пізньої рукописної книги і шляхетського альбому Галичини кінця XVIII – XIX ст. Історія релігій в Україні, 3 (2021) : 148–158.

70. Макойда О. Експресіоністичні тенденції у творчості Осипа Сорохтея: особливості творчого методу. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Мистецтво України в контексті інтеграції з художньою культурою Заходу» (Сс. 34–42). Івано-Франківськ. 2023.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 60

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Іжевський Артур Валентинович (к. мист.)

Волицька-Зубко Ірина Василівна (к. мист., ст. наук .співр.)

Герій Оксана Омелянівна (к. мист.)

Грималюк Ростислава Михайлівна (к. мист., ст. наук .співр.)

Жишкович Володимир Іванович (к. мист., ст. наук .співр.)

Козак Назар Богданович (к. мист., доцент)

Король Софія Іванівна (к. мист.)

Левицька Мар'яна Корнеліївна (д.н, професор)

Лесів Андрій Петрович (к. мист.)

Макойда Орест Васильович (к. мист.)

Нога Олександр Павлович (к. мист., ст. наук .співр.)

Керівник організації:

Павлюк Степан Петрович

Керівники роботи:

Король Софія Іванівна

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.